

PRAHA
19. března 2024

STÁTNÍ POZEMKOVÝ ÚŘAD

Ing. František PAVLÍK, Ph.D.

PRAHA

19. března 2024

OBSAH

- PŘEDSTAVENÍ STÁTNÍHO POZEMKOVÉHO ÚŘADU
- POZEMKOVÉ ÚPRAVY A KRAJINOTVORBA
- MONITORING EROZE ZEMĚDĚLSKÉ PŮDY
- PŘEVZETÍ POZEMKŮ NIV

STÁTNÍ POZEMKOVÝ ÚŘAD

- Zřízen ke dni 1. ledna 2013 na základě zákona č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu.

POZEMKOVÉ
ÚPRAVY

BPEJ
MONITORING
EROZE

PŘEVODY
A SMĚNY
NEMOVITOSTÍ

SPRÁVA MAJETKU
VČETNĚ
VH DĚL

RESTITUCE

POZEMKOVÉ ÚPRAVY A KRAJINOTVORBA

NÁSTROJE PRO OCHRANU A TVORBU KRAJINY

- **MMR**
územní plánování
  - kraje, obce
- **MŽP**
Operační program životního prostředí
  - kraje, obce
- **MZe**
Program rozvoje venkova
  - Lesy ČR, Povodí
  - **SPÚ – POZEMKOVÉ ÚPRAVY**

KOMPETENCE SPÚ

- **inženýrské činnosti:**
  - v oblasti vodního hospodářství krajiny, protierozní ochrany půd, ÚSES
  - v oblasti dopravní infrastruktury a katastru nemovitostí (tvorba digitální katastrální mapy)
- **rozhodování ve správním řízení:**
  - definování dlouhodobé rozvojové koncepce konkrétního území s reflektováním místních specifických podmínek a s cílem prokazatelného rozvoje a udržitelného hospodaření ve venkovském prostoru

POZEMKOVÉ ÚPRAVY „jako komplexní nástroj rozvoje venkova“

- zákon č. 139/2002 Sb.
- reagují na společenský a ekonomický vývoj i vývoj klimatu

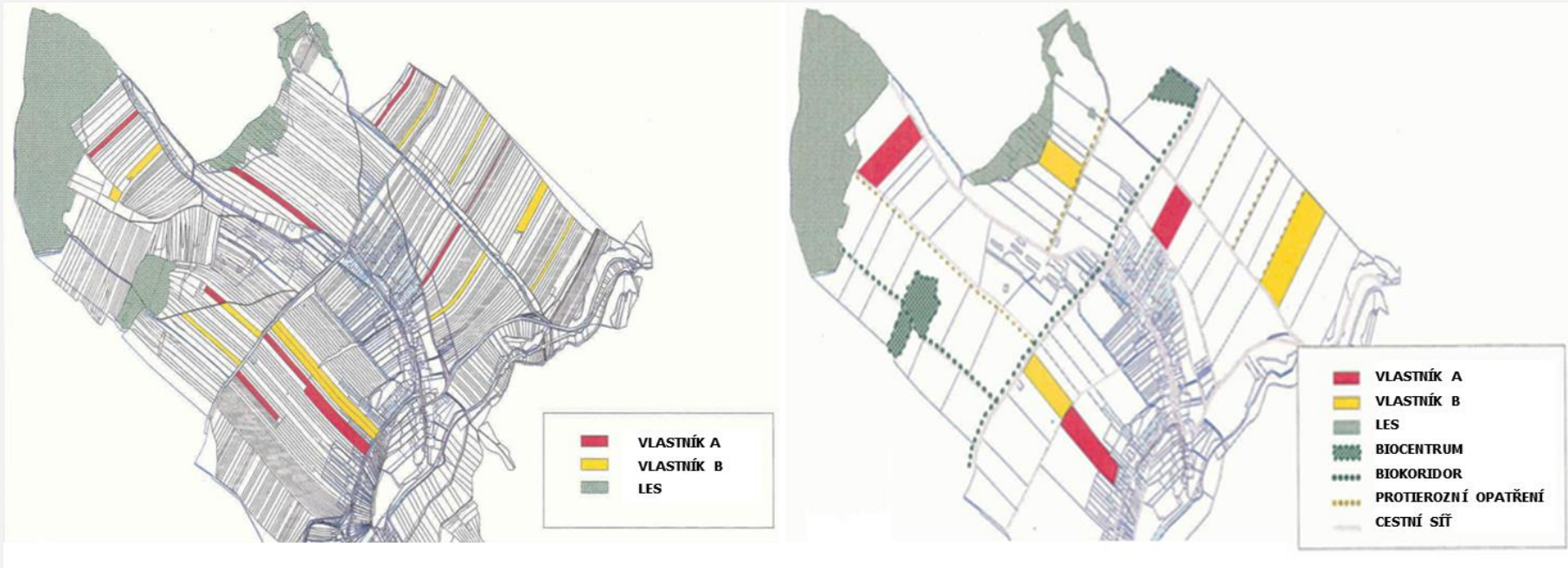
PROSTOROVÉ
USPOŘÁDÁNÍ
POZEMKŮ

NAROVNÁNÍ
VLASTNICKÝCH
PRÁV

REALIZACE
SPOLEČNÝCH
ZAŘÍZENÍ

PODKLAD
ÚZEMNÍHO
PLÁNOVÁNÍ

KATASTRÁLNÍ MAPY V PROCESU POZEMKOVÝCH ÚPRAV „PŘED“ a „PO“

POZEMKOVÉ ÚPRAVY „jako komplexní nástroj rozvoje venkova“

POVODNĚ A PŘÍVALOVÉ DEŠTĚ

VODOHOSPODÁŘSKÁ OPATŘENÍ

nádrže
poldry
ochranné hráze

SUCHO

RETENČNÍ A AKUMULAČNÍ ZAŘÍZENÍ

mokřady, rybníky
akumulační nádrže
revitalizace toků

DEGRADACE PŮDY

PROTIEROZNÍ OPATŘENÍ

protierozní meze, průlehy,
zasakovací pásy, terasy,
záchytné příkopy, větrolamy,
zatravnění

ZPŘÍSTUPNĚNÍ KRAJINY

REALIZACE POLNÍCH CEST

polní cesty s ozeleněním
cesty pro farmáře
cesty pro rekreace

EKOSTABILIZAČNÍ OPATŘENÍ

ÚSES

biokoridory a biocentra,
interakční prvky
doprovodná zeleň

PLÁN SPOLEČNÝCH ZAŘÍZENÍ

LEGENDA - HLAVNÍ VÝKRES:

ZÁKLADNÍ ÚDAJE:

- Obvod PÚ
- Zastřežení území
- Brance KÚ
- Návrh katastrální územní jednotky
- Návrh mřížky
- Kulturně památková zóna
- Území pro průchod s pozemkem
- Přechodový prvek průchodu s pozemkem
- Síťnice II. nebo III. úř.
- Lesní území
- Vlastnické zábránění
- Vlastnické zábránění (převážně bez papulí)
- Vlastnické zábránění (převážně s papulí)

DRUHY POZEMKŮ:

- stov
- r
- or
- o
- s
- t
- k
- v
- z
- b

INŽENÝRSKÉ SÍTĚ:

- Přímá síť
- Okružní síť
- C2
- C1
- C3
- C4
- C5
- C6
- C7
- C8
- C9
- C10
- C11
- C12
- C13
- C14
- C15
- C16
- C17
- C18
- C19
- C20

OPATŘENÍ K ZPŘÍSTUPNĚNÍ POZEMKŮ:

- RBC1
- RBC2
- RBC3
- IP1
- KZ2
- VHP Ne Strádan

OPATŘENÍ OCHRANĚ A TVORBĚ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ:

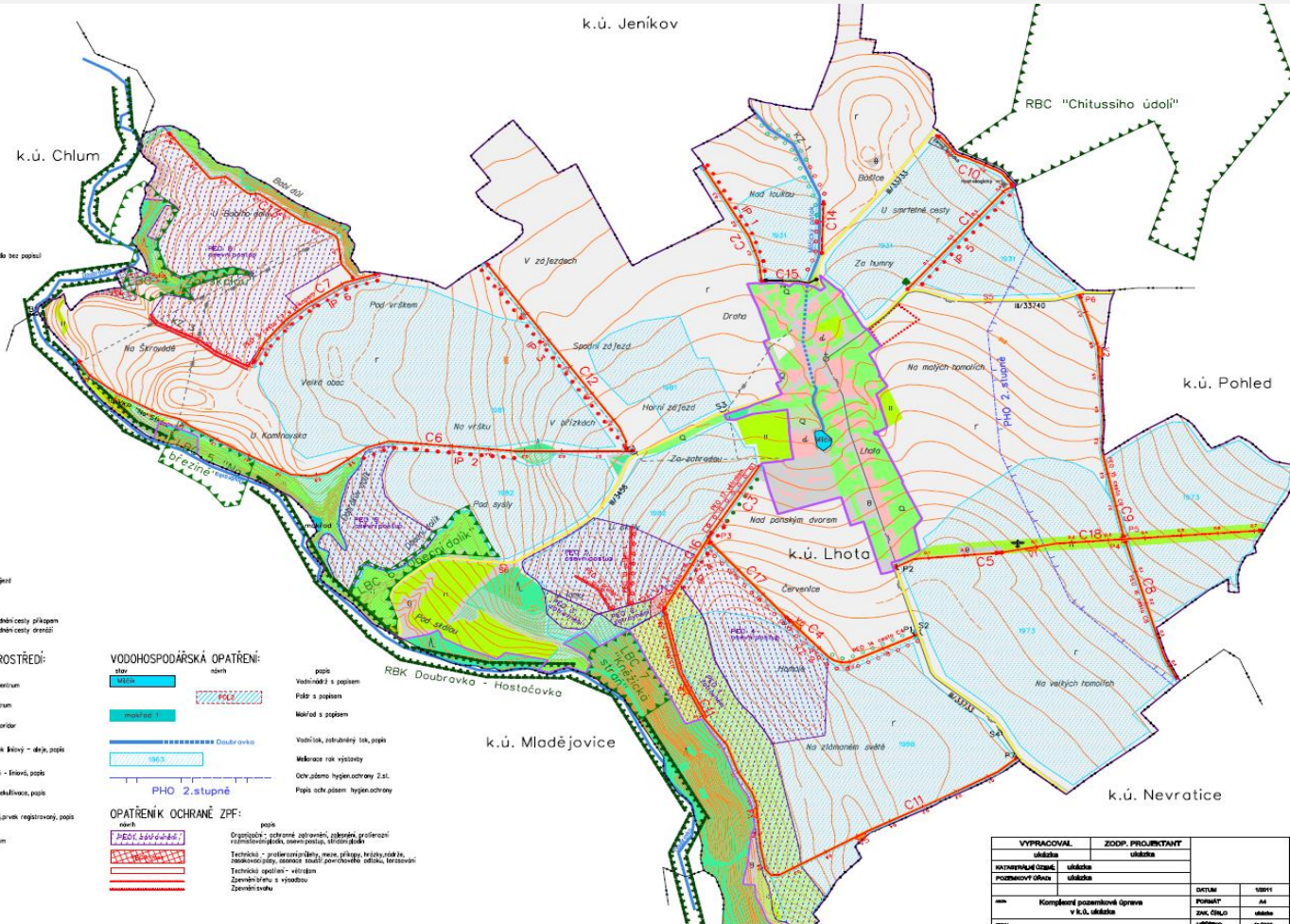
- RBC1
- RBC2
- RBC3
- IP1
- KZ2
- VHP Ne Strádan

VODOHOSPODÁŘSKÁ OPATŘENÍ:

- M3x
- M3x 1
- M3x 2
- M3x 3
- M3x 4
- M3x 5
- M3x 6
- M3x 7
- M3x 8
- M3x 9
- M3x 10
- M3x 11
- M3x 12
- M3x 13
- M3x 14
- M3x 15
- M3x 16
- M3x 17
- M3x 18
- M3x 19
- M3x 20

OPATŘENÍ OCHRANĚ ZPF:

- POC 1
- POC 2
- POC 3
- POC 4
- POC 5
- POC 6
- POC 7
- POC 8
- POC 9
- POC 10
- POC 11
- POC 12
- POC 13
- POC 14
- POC 15
- POC 16
- POC 17
- POC 18
- POC 19
- POC 20

VYPRACOVAL	ZOOP. PROJEKTANT
UŠEK	UŠEK
KONTROLNÍ ÚČETNÍ	UŠEK
POSUDKOVÝ ÚČETNÍ	UŠEK
Kompletní pozemkové územní plán k.ú. Lhota	
DTYČN	10011
PROJEKT	14
ZNAČ. ÚČETNÍ	UŠEK
MĚŘENO	10000

PLÁN SPOLEČNÝCH ZAŘÍZENÍ

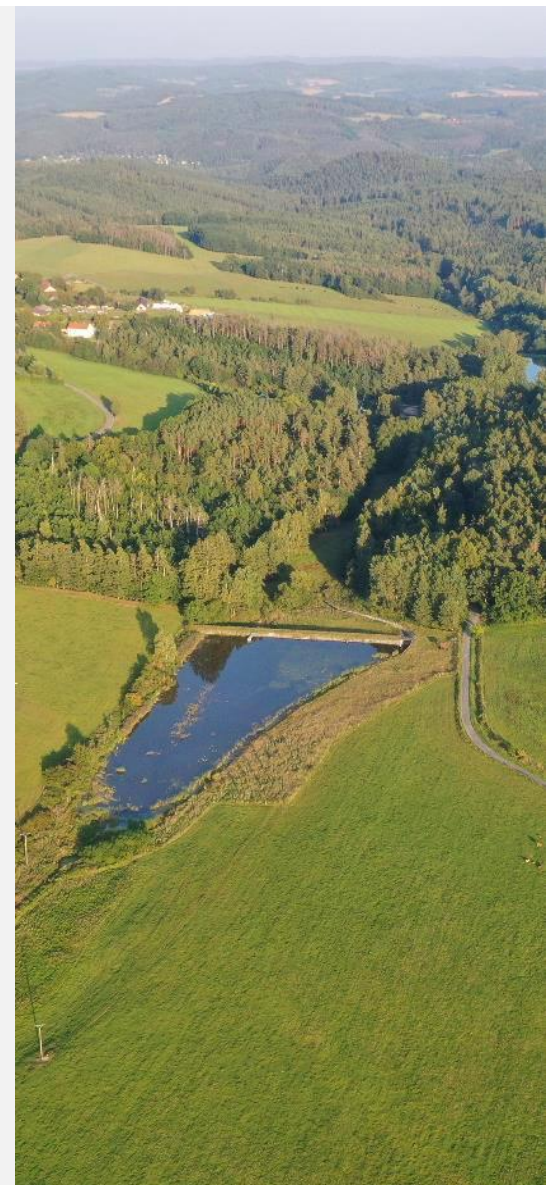

POZEMKOVÉ ÚPRAVY „v číslech“

- v ČR 13 076 katastrálních území – PÚ dokončeny na 46,5 % k.ú.
- výměra ZPF v ČR – 4 200 000 ha
  - pozemkové úpravy ukončeny na 40,7 % ZPF
  - na 11,8 % jsou ve stavu rozpracovanosti

FORMA	UKONČENÉ	VÝMĚRY (HA)
Komplexní	3 080	1 398 804,00
Jednoduché	3 011	313 659,27

FORMA	AKTUÁLNĚ ROZPRACOVANÉ (UZAVŘENÁ SOD)	VÝMĚRY (HA)
Komplexní	1 038	491 584,28
Jednoduché	68	7 283, 02

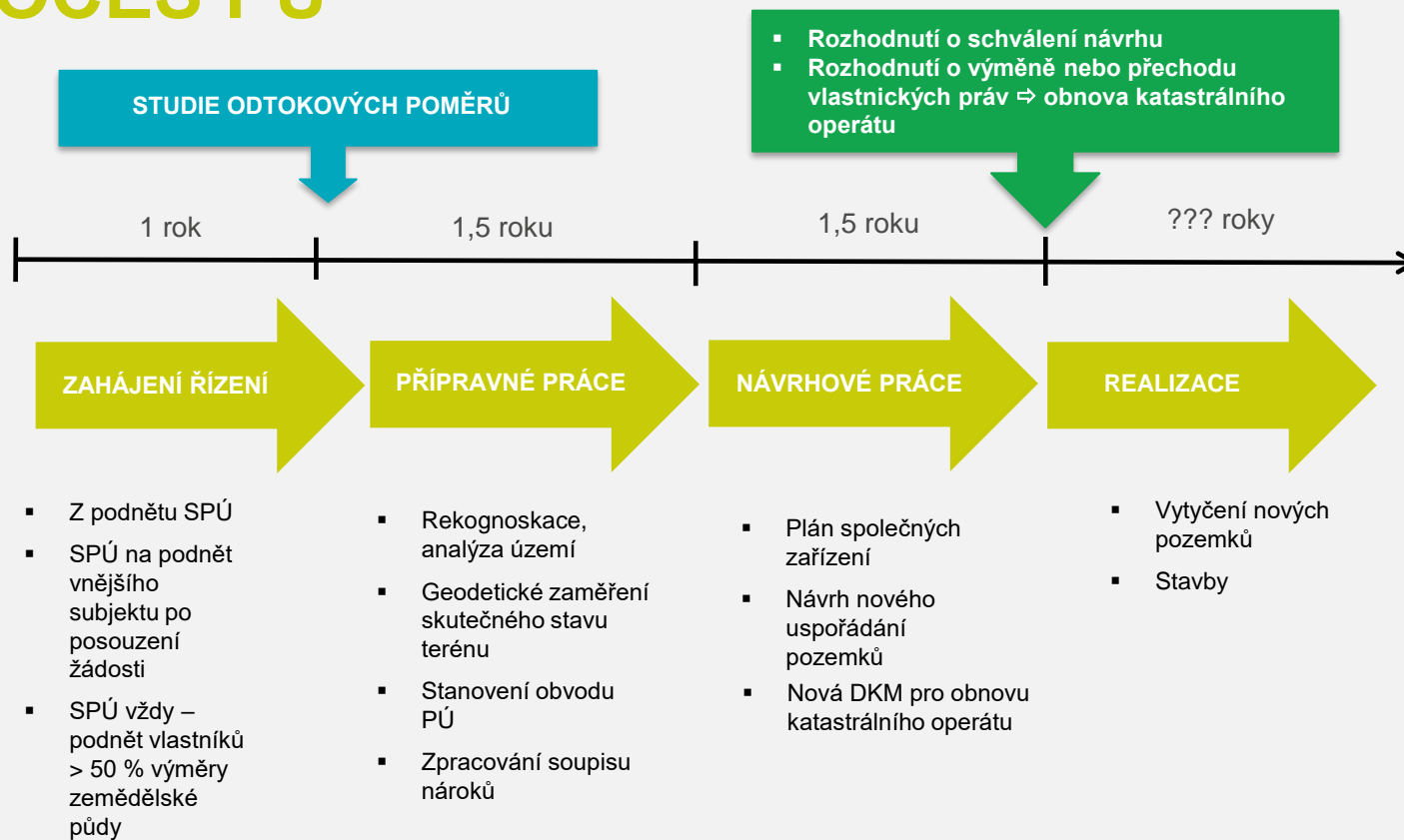

POZEMKOVÉ ÚPRAVY „v číslech“

- od roku 1991 vynaloženo téměř **34,5 mld. Kč** na návrhy pozemkových úprav a následné realizace
- z toho od vzniku SPÚ (2013) jde o částku **20,6 mld. Kč**

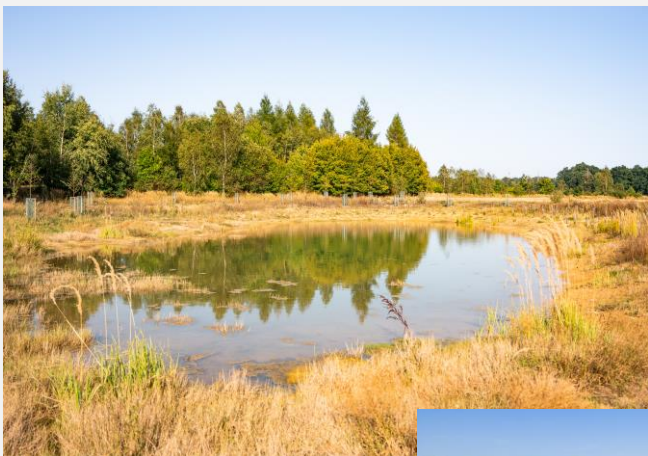
OPATŘENÍ V KRAJINĚ	VODOHOSPOD	PROTIEROZNÍ	EKOLOGICKÁ	ZPŘÍSTUPNĚNÍ P.
1991 - 2023	859,37 ha	940,49 ha	1 984,63 ha	4 057,28 km
2013 - 2023	444,07 ha	286,89 ha	599,63 ha	1 971,28 km

PROCES PÚ

PŘÍKLADY ZREALIZOVANÝCH OPATŘENÍ

MOKŘAD V K.Ú. KOŠÍN

KPÚ pro Jihočeský kraj, pobočka Tábor

Realizace: 1/2022

Náklady na realizaci:
1 130 140 vč. DPH

Projekt přispívá k zadržení povrchové vody v krajině a vytváří podmínky pro rozvoj vlhkomilných rostlinných i živočišných společenstev. Součástí realizace je i doprovodná výsadba dřevin, keřů a zatravnění plochy biocentra. Pro vytvoření vhodného prostředí pro úkryt drobných živočichů se plocha břehu neupravovala do ideální roviny.

Biocentrum
82 dlouhá hlavní tůň
komplex dvou
mikrotůň 130 ks
autochtonních druhů
keřů

VODNÍ NÁDRŽ A BIOCENTRUM V K.Ú. ZDERAZ U KOLEŠOVIC

Předmětem projektu byla realizace průtočné malé vodní nádrže VN 1 včetně funkčních objektů, neprůtočná malá vodní nádrž VN 2 a lokální biocentrum LBC 106 v katastrálním území Zderaz u Kolečovic. Průleh a plochy terénních úprav jsou postupně zatravňovány. V rámci druhé fáze projektu byly v interakčním prvku vysazeny dřeviny.

Lokalita o ploše
cca 5,25 ha
Průtočná nádrž VN1
s max. možným
objemem vody 40 400 m³
220 keřů a 120 stromů

KPÚ pro Středočeský kraj, pobočka Rakovník

Realizace: 11/2022

Náklady na realizaci: 18 202 511 Kč vč. DPH

VODNÍ NÁDRŽE V K.Ú. HEŘMANICE

Heřmanický potok s povodím 5,6 km², neobsahoval žádné vodní plochy sloužící k zadržení vody v krajině a protipovodňovou ochranu. V rámci úprav zde proto byly navrženy dvě průtočné vodní nádrže.

Vodní nádrže jsou polyfunkční – zvyšují biodiverzitu, zadržují vodu v krajině a přispívají ke zvýšení hladiny podzemních vod, čímž pomáhají v boji proti suchu. Zároveň jsou koncipovány tak, aby částečně chránily intravilán obce před povodňovými průtoky z Heřmanického potoka.

akumulace vody
obou nádrží
23 550 m³
retenční objem
nádrže 5 100 m³

KPÚ pro Liberecký kraj, pobočka Liberec

Realizace: 01/2021

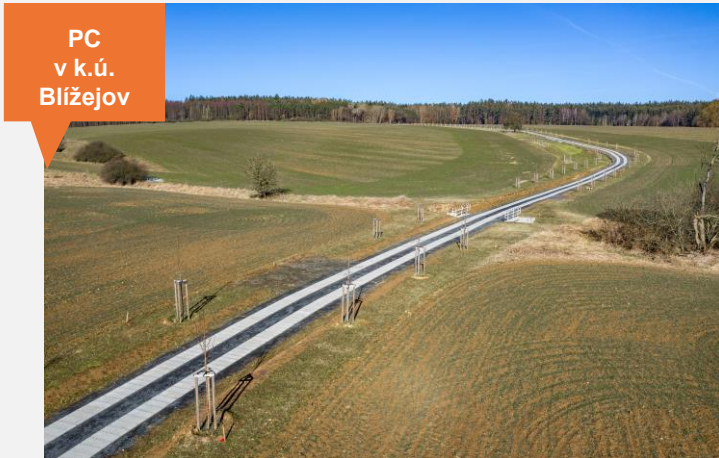
Náklady na realizaci: 19 705 347,18 Kč vč. DPH

PC
v k.ú.
Popice

PC
v k.ú.
Klentnice

PC
v k.ú.
Blížejev

PC
v k.ú.
Dolní
Chříbská

MONITORING EROZE

- projekt SPÚ a Výzkumného ústavu meliorací a ochrany půdy
- evidenční nástroj pro sledování účinnosti zemědělských dotačních politik
- nástroj ochrany ZPF a využití v procesu PÚ
- systém závislý na hlášení
- od 1. 7. 2021 účinná vyhláška č. 240, o ochraně zemědělské půdy před erozí

<http://me.vumop.cz>

JAK POSTUPOVAT PŘI HLÁŠENÍ EROZE

 Výzkumný ústav meliorací
a ochrany půdy, v.v.i.

Monitoring eroze

VSTUP DO APLIKACE

Vítejte ve webové aplikaci **Monitoring eroze zemědělské půdy**, která slouží k hlášení, evidenci a vyhodnocování jednotlivých erozních událostí. Cílem monitoringu eroze zemědělské půdy je zajistit relevantní podklady o rozsahu problému eroze zemědělské půdy. Výstupy z analýz monitorovaných událostí mají široké využití jak v soukromé, tak i ve veřejné sféře. Zejména jsou kvalitním podkladem pro efektivní navrhování protierozních opatření a pro přípravu nových politik v oblasti ochrany půd.

Aplikace byla vyvinuta pro potřeby
Státního pozemkového úřadu a
Ministerstva zemědělství České republiky.

PROČ MONITORUJEME EROZI V ČR?

Půda je jedním z nejcennějších přírodních bohatství každého státu a neobnovitelným přírodním zdrojem. Představuje významnou složku životního prostředí s širokým rozsahem funkcí a je základním výrobním prostředkem v zemědělství a lesnictví. Je ovšem ohrožena celou řadou procesů z části přírodních, z větší části však vyvolaných činností člověka, které vedou k omezení nebo až zničení schopnosti půdy plnit své základní produkční a mimoprodukční funkce.

KDYŽ SE SETKÁM S EROZNÍ UDÁLOSTÍ

V případě zjištění erozní události je třeba se obrátit na místně příslušnou pobočku Státního pozemkového úřadu (SPÚ), případně přímo na pověřeného pracovníka SPÚ. Pověřený pracovník následně provede terénní rekonoskaci a zjištěné informace zanese prostřednictvím webového portálu Monitoring eroze zemědělské půdy do databáze.

Seznam pověřených pracovníků s kontakty je uveden přímo na webovém portálu Monitoring eroze zemědělské půdy.

PŘEVODY A PRODEJ POZEMKŮ MĚSTŮM A OBCÍM

zákon č.503/2012
Sb., „o SPÚ“

zákon
č.229/1991 Sb.
„o půdě“

zákon
č.92/1991 Sb.
„o velké
privatizaci“

zákon
č.219/2000 Sb.,
„o majetku
státu“

zákon
č.139/2002 Sb.,
„o
pozemkových
úpravách“

FORMY PŘEVODŮ NA OBCE

BEZÚPLATNÉ

§7 z. 503/2012 Sb. – VPS, komunikace, zeleň, pozemky pod budovami nebo stavbami obce

z. 92/1991 Sb. – pod komunikacemi

z. 219/2000 Sb. – ve veřejném zájmu

ÚPLATNÉ

ostatní převody dle zákona

§ 8 z. 503/2012 Sb. – zákonná povinnost pro města a obce!

SMĚNY A PRODEJE

- SMĚNY (§3 z. 503/2012 Sb.)
  - nenárokový převod
  - náhradou nabízené pozemky:
    - zemědělsky využitelné – nezanedbaná zemědělská půda
    - nesmí být vyloučen z případného převodu (práva třetích osob)
    - dle účelu směny – stanoven poměr pozemků požadovaných a pozemků náhradních
  - cenové podmínky:
    - dle dalšího nakládání s pozemky, které náhradou SPÚ získá
- PRODEJ (§17, odst. 3 písm. c) z. 229/1991 Sb.)
  - v naléhavých případech může požádat subjekt, který má právo uskutečnit výstavbu:
    - podle územního souhlasu,
    - podle územního rozhodnutí o umístění stavby,
    - podle stavebního povolení,
    - podle veřejnoprávní smlouvy,
    - na základě ohlášení stavby stavebnímu úřadu.
  - pozemek o max. výměře 1000 m²
  - ocenění cenou obvyklou i cenou zjištěnou – použije se vyšší

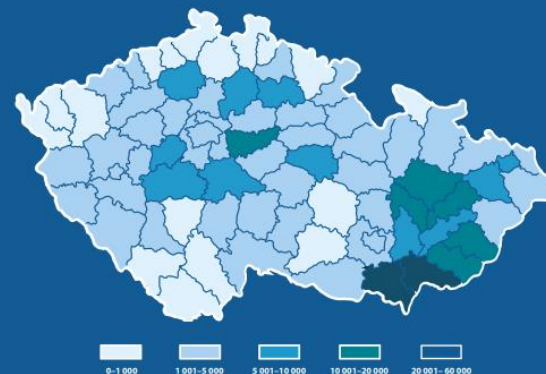

PŘEVZETÍ POZEMKŮ NIV

- cca 84 000 pozemků s výměrou téměř 25 000 ha
- zemědělské pozemky dle druhu pozemku (včetně spol. podílu, ale mimo pozemky v MZCHU a pozemky s duplicitou)
- pozemky ve zjednodušené evidenci – ÚZSVM došetří druh pozemku a potom případný převod
- hromadné přepisy po kat. pracovištích připraví ÚZSVM (vzor zápisu bude dohodnut mezi ústředími)
- předpoklad převodu březen až září 2024
- v případě zjištění že skutečný stav neodpovídá stavu v KN, může SPÚ od zápisu (jeho části) odstoupit a uzavřít s ÚZSVM souhlasné prohlášení o změně příslušnosti zpět na ÚZSVM
- vymáhání bezdůvodného obohacení bude řešit SPÚ zpětně jen k 1.1. 2024 za celou dobu

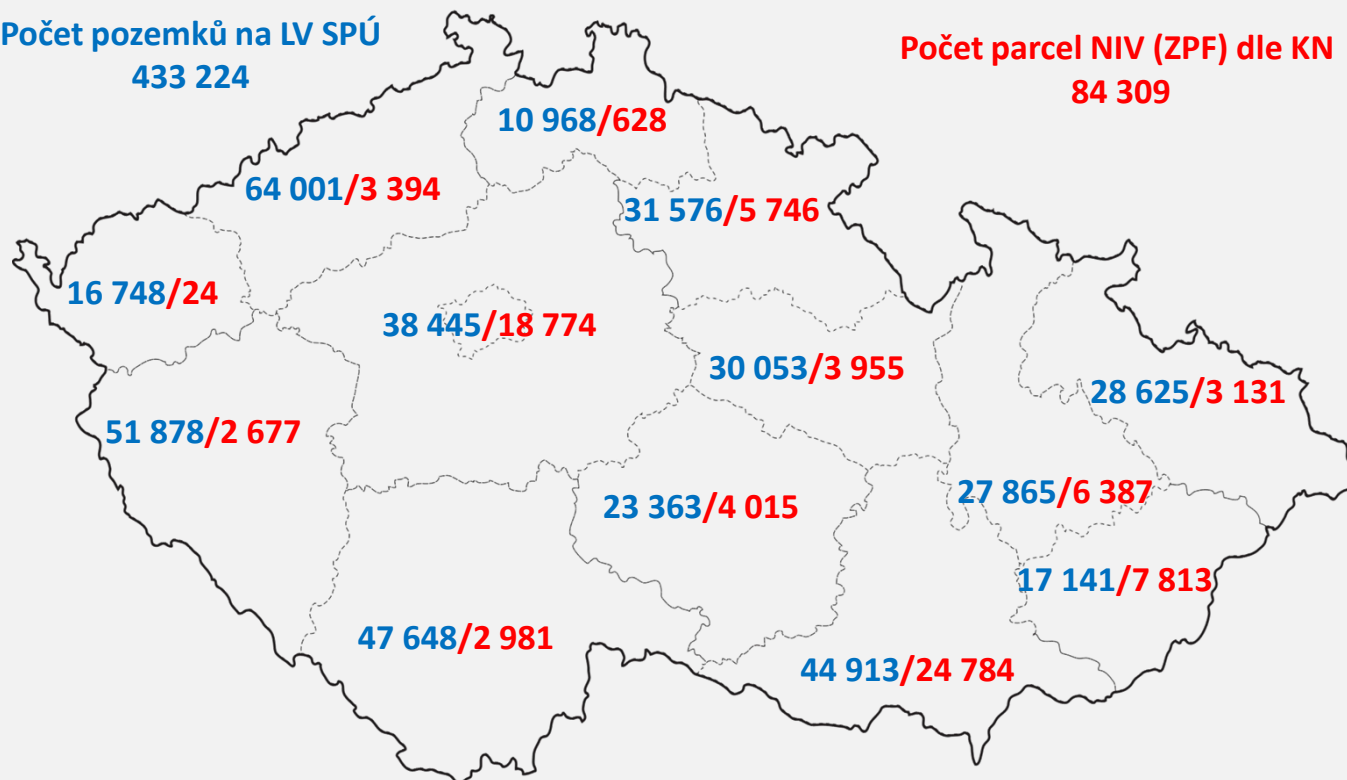

Celkový počet neidentifikovaných položek v ČR

Počet pozemků na LV SPÚ
433 224

Počet parcel NIV (ZPF) dle KN
84 309

JAK BUDOU NABYTÉ POZEMKY VYUŽITY?

Tvorba rezervy státních pozemků pro realizaci rozvojových programů státu

Pozemkové úpravy a řešení problémů sucha a zadržování vody v krajině

Vydávání náhradních pozemků podle zákona 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku

Vyřizování nárokových žádostí obcí, krajů a vlastníků stavem

Směny pozemků

Pacht pozemků

DĚKUJI ZA POZORNOST

www.spucr.cz

www.zitkrajinou.spucr.cz